

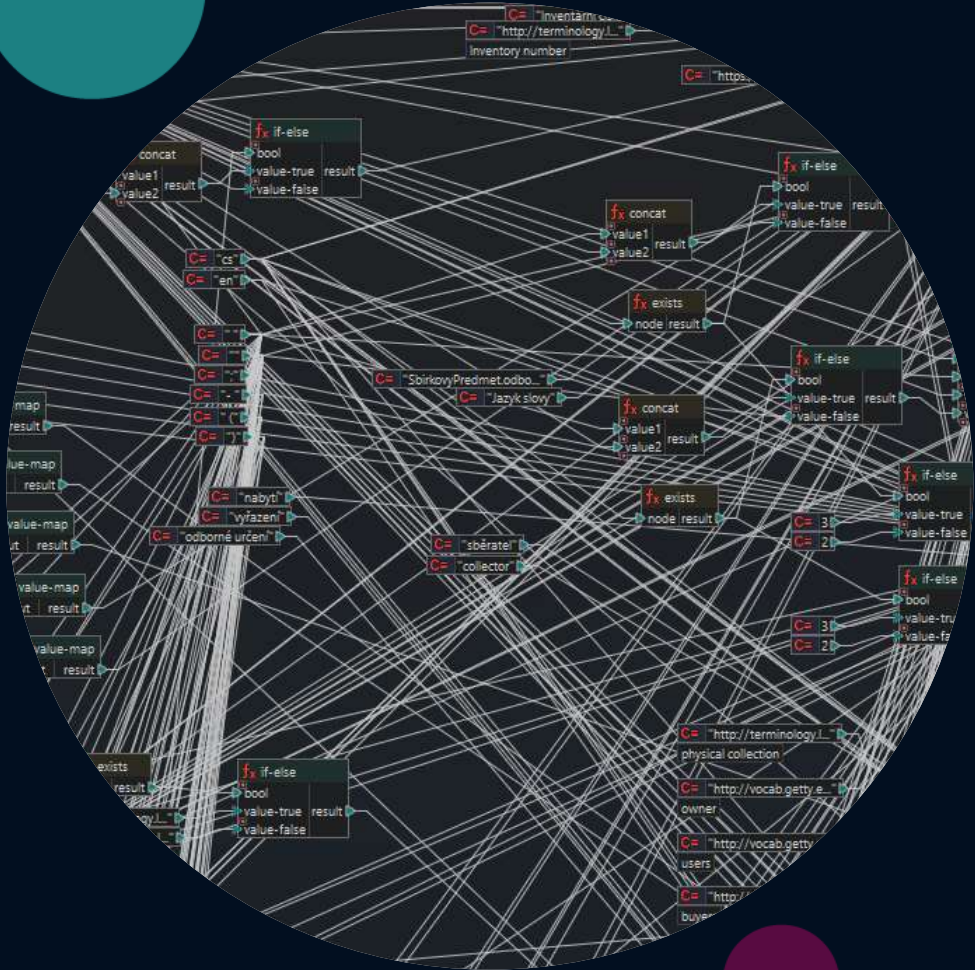
AKM 2024

28.11.2024

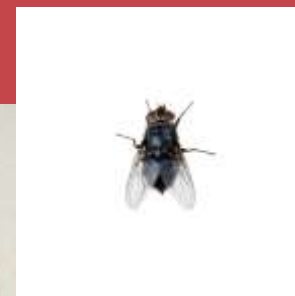
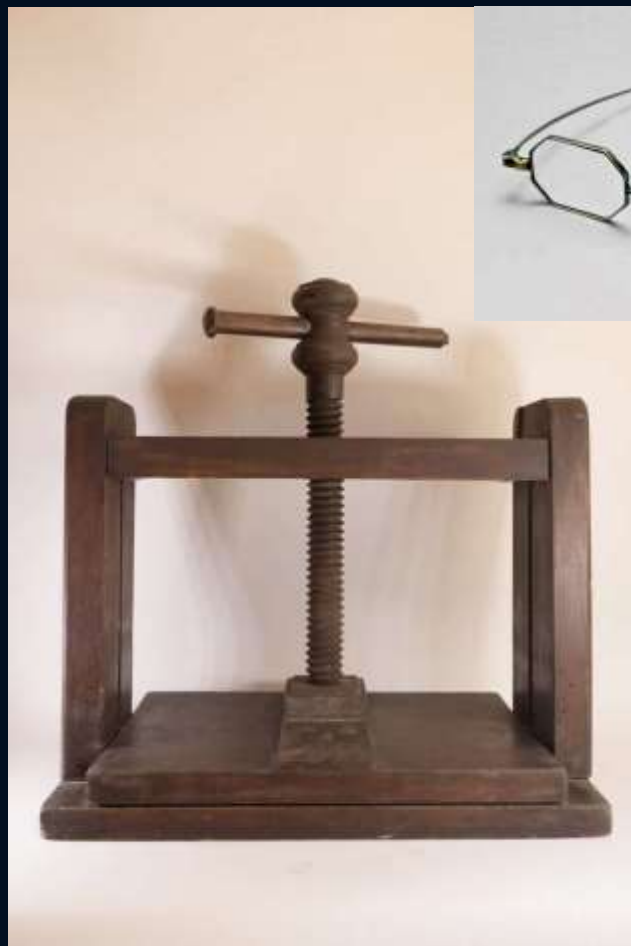
LIDO – od obecné ontologie do sbírkové evidence

David Cigánek

axiell

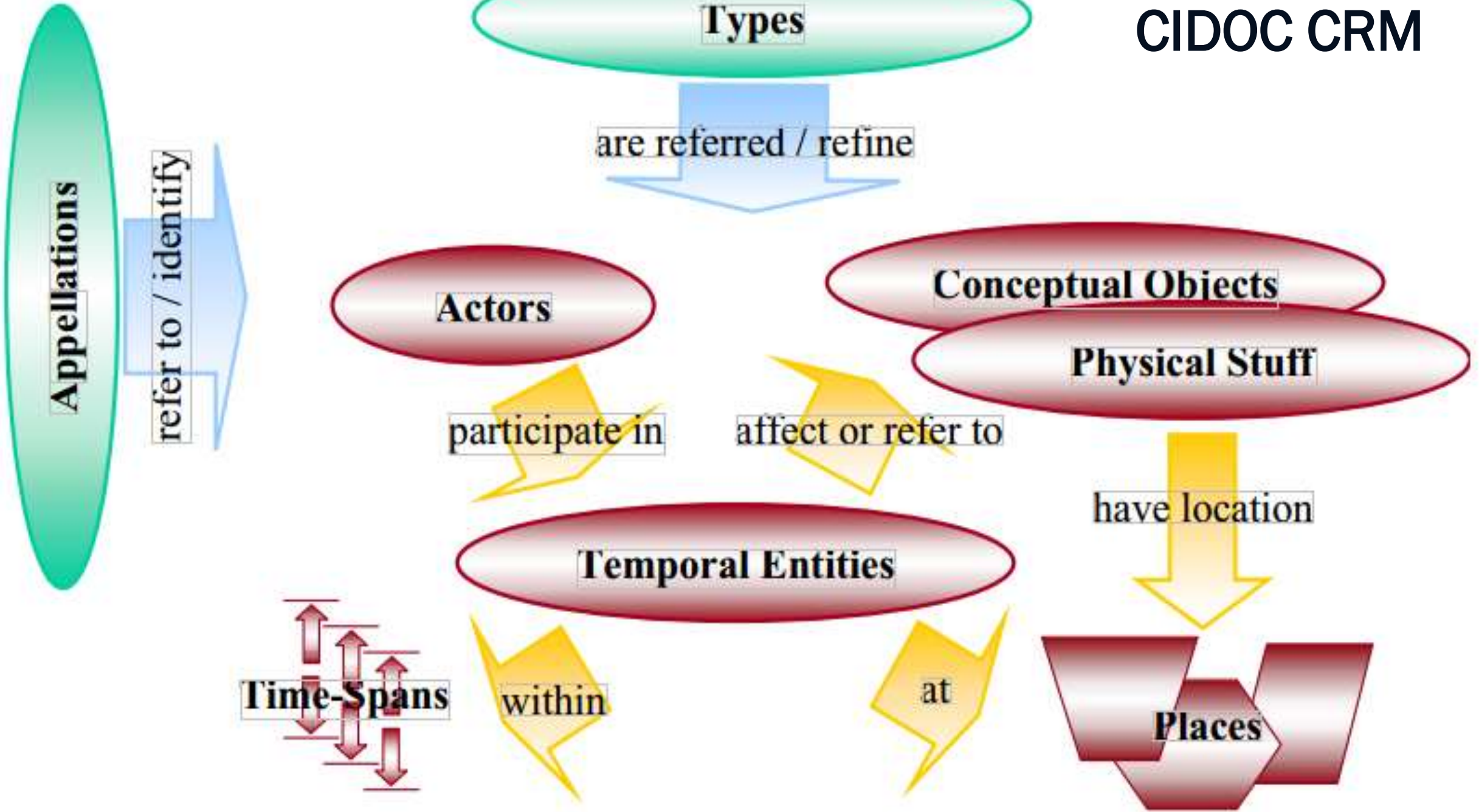
Komplexnost a variabilita muzejního popisu, potřeba obecné, univerzální ontologie

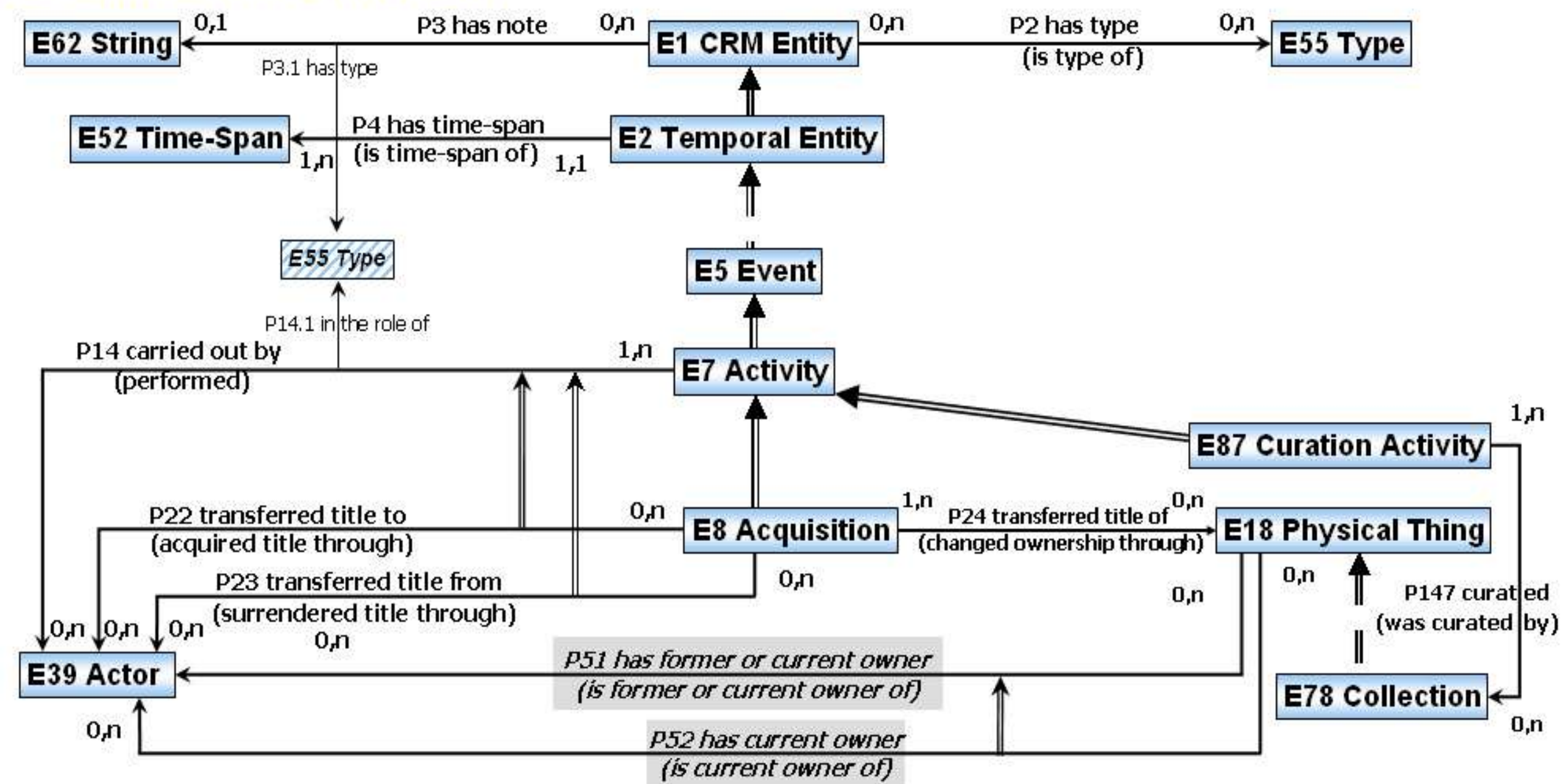
Date	Author	Title	Place & Publisher	Year	Pages	(See Study)	Notes	Class	Book	No.	Remarks
01	Jarvis, Martyn	Physiology of the Soil as described	Harpers, N.Y.	1878	200	8°	1. 1st.	L	12	2	1 2nd
02	Lewis & Bates	Greek and English Lexicon	Harpers, N.Y.	1870	800	8°	1. 1st.	L	10	1	1
03	Sec. of Agric.	Report of Sec. of Agriculture	U.S. Government	92	600	8°	1. 2nd of Agn.		13	17	Illustrated
04	Vasey, Geo.	Grasses and Forage plants		89	150	8°	1.		11	18	1
05	Cooper, Cooper	Animal parasites of sheep		90	100	8°	1.		13	19	1
06	Hales, C. W.	A revision of the adult Cestodes on cattle, sheep and other animals		92	200	8°	1.		13	20	1
07	Morrison, C. W.	North American Fauna, 1822-27		93	400	8°	1.		59	21	1
08	Coville, J. V.	History of the Death Valley Expedition from Ft. H. to Salt Lake		93	450	8°	1.		58	22	1
09	Troutman, E. S. B.	Reproduction of Death for seed and N.A. Sea		94	250	8°	1.		54	4	1
10	Wiley, H. H.	Proceedings of 5 th Int. Cong. of Ag. Chemists 1891		91	100	8°	1.		52	3	1
11	Wiley, H. H.	Food & Food Substances, 1891		92	150	8°	1.		69	1	1
12	" "	" "		92	150	8°	1.		67	2	1
13	" "	" "		92	150	8°	1.		69	3	1
14	Farrow, R. E.	Forest Improvement - Bulletin 7		93	195	8°	1.		57	2	1
15	Howard, L. O.	Insect Life (Entomology) 1892, 2e		90	400	8°	1.		59	16	1
16	" "	" "		95	150	8°	1.		59	22	1
17	Smith, E. P.	Teach yellowed etc. - 1891, 10, 1		91	100	8°	1.		61		
18	Gauger, C. C.	Breeding industry of Denmark		92	125	8°	1.				
19	Jenkins, E. H.	American Feeding Stuffs 1892, 11		92	150	8°	1.				
20	Salmon, R. L.	Bovine Tuberculosis 1st ed. 9		90	175	8°	1.				
21	Barnes, H.	Horticulture, etc.		91	125	8°	1.				
22	Galloway, B. J.	Spraying fungicides on many crops									
23	Johnson, W.	Cooking of Food									
24	Albion, J. L.	Report of Sec. of Agriculture		94							

CIDOC CRM

ACQUISITION INFORMATION

Výhody CIDOC CRM

- Umožňuje zaznamenávání komplexních informací, aktivit a souvislostí - tedy jakoukoli dokumentační situaci (většinou i více variantními způsoby),
- Zahrnuje explicitní definice mnoha typů vztahů mezi předměty a aktéry
- Podpora dynamických provenienčních záznamů (vlastnictví, použití, lokace)
- Snadná rozšiřitelnost o doménově specifické údaje (např. pro archeologii)
- Přímo předpokládá zakládání vazeb na *Linked Open Data*, dá se skvěle využít v kombinaci s *RDF*
- Mezinárodní standard *ISO 21127*
- Aktivní autorská komunita s vazbou na muzejní dokumentaci

Nevýhody CIDOC CRM

- Obecnost = vysoká komplexita základního modelu
- Implementační náročnost, nutné zapojení specialistů
- Řada variantních způsobů tvorby ontologického popisu = neexistuje jediný správný způsob mapování na stávající datové struktury (zároveň nelze říct, zda zvolený postup bude i výpočetně optimální ve všech požadovaných případech užití)
- Pro popis většiny dokumentačních situací jde o zbytečně sofistikované řešení

Samotná ontologie pouze popisuje vztahy, ale nedefinuje způsob zápisu dat !

(CIDOC CRM je datově a formátově neutrální)

Snaha o vytvoření relativně jednoduchého datového formátu, který bude plně v souladu s touto ontologií, přitom jednoduše prakticky využitelný.

původní „Pracovní skupina pro sklízení a výměnu dat“ při CIDOC/ICOM

2008 Erin Coburn (Getty, Met NY) a Regine Stein (Státní a univerzitní knihovna Göttingen)

„Pracovní skupina LIDO“

CDWA Lite + museumdat (XML schémata)

2010 LIDO v. 1.0
(představení standardu na konferenci CIDOC/ICOM v Šanghaji)

2021 LIDO v. 1.1
(aplikační profily, několik nových datových elementů, širší využití jmenných prostorů)

Části datového souboru LIDO

lidoWrap

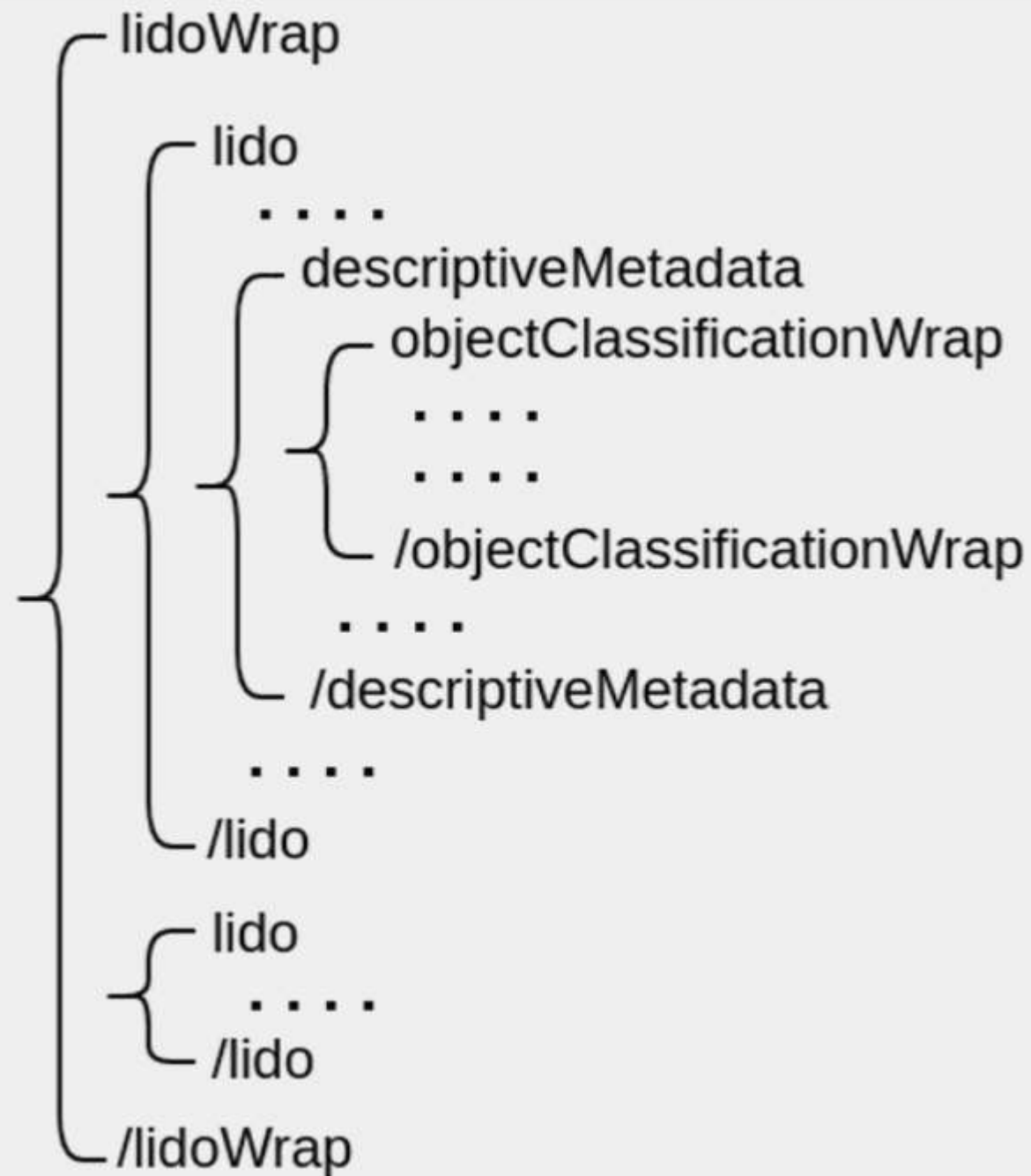
(dokument)

lido

(záznam)

popisná metadata předmětu
zatřídění
identifikace
události
vztahy

administrativní metadata předmětu
práva
údaje o předmětovém záznamu
dokumenty

Vícenásobně zanořené datové segmenty

- Lido:place

- =lido:politicalEntity
- =lido:geographicalEntity
- lido:placeID
- lido:namePlaceSet
- lido:gml

„21“

- lido:partOfPlace

- =lido:politicalEntity
- =lido:geographicalEntity
- lido:placeID
- lido:namePlaceSet
- lido:gml

„tř. T. Bati“

- lido:partOfPlace

- =lido:politicalEntity
- =lido:geographicalEntity
- lido:placeID
- lido:namePlaceSet
- lido:gml

„Zlín“

- lido:partOfPlace

- =lido:politicalEntity
- =lido:geographicalEntity
- lido:placeID
- lido:namePlaceSet
- lido:gml

„Česká
republika“

- lido:partOfPlace

„Evropa“

Oddělení konkrétních hodnot a autoritní reprezentace

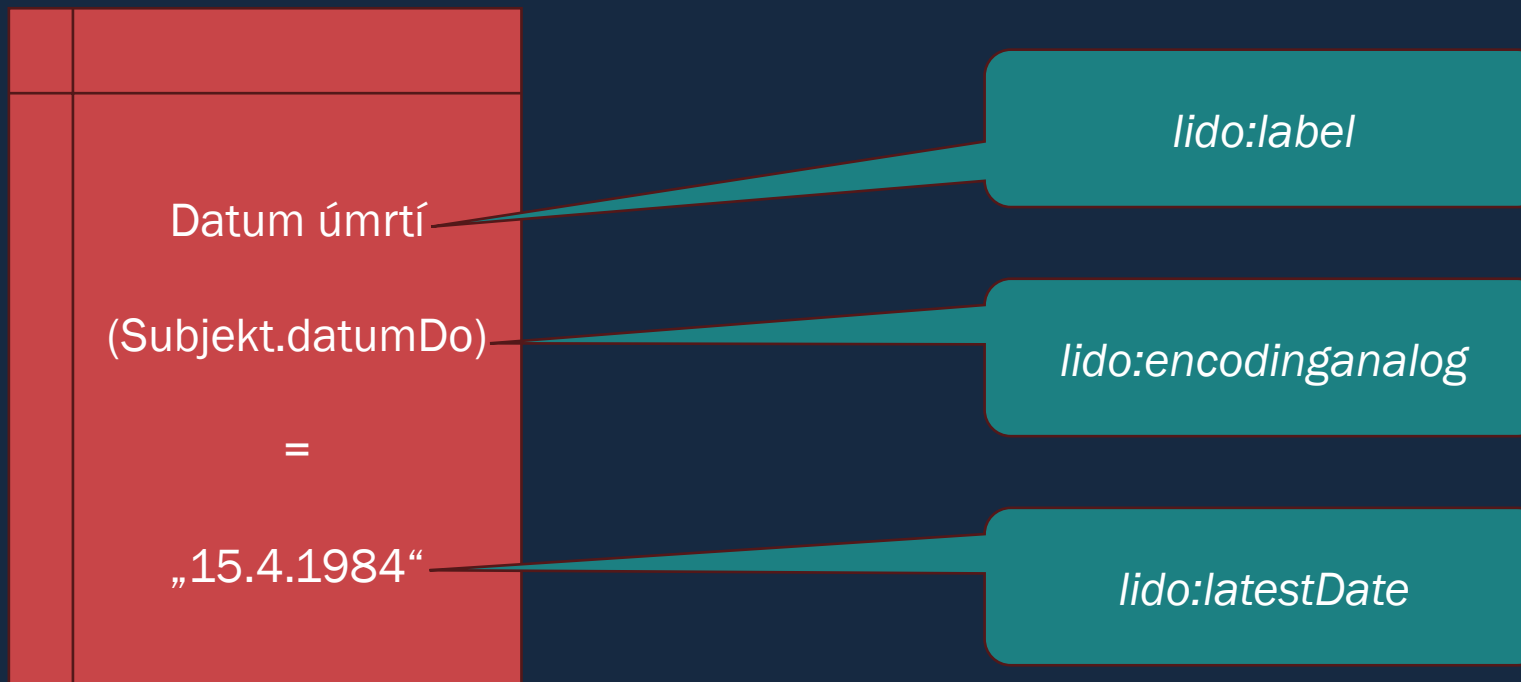
```
<lido:placeClassification>
  <skos:Concept rdf:about="http://vocab.getty.edu/aat/300164841">
    <skos:prefLabel xml:lang="en">piazzas (squares)</skos:prefLabel>
    <skos:prefLabel xml:lang="de">Piazza</skos:prefLabel>
    <skos:altLabel xml:lang="de">Piazzes</skos:altLabel>
  </skos:Concept>
  <lido:term lido:addedSearchTerm="yes">Platz (öffentlicher Raum)</lido:term>
</lido:placeClassification>
</lido:repositoryLocation>
</lido:repositorySet>
</lido:repositoryWrap>
<lido:objectMaterialsTechWrap>
  <lido:objectMaterialsTechSet>
    <lido:materialsTech>
      <lido:termMaterialsTech lido:type="http://terminology.lido-schema.org/lido00132">
        <skos:Concept rdf:about="http://vocab.getty.edu/aat/300011443">
          <skos:prefLabel xml:lang="en">marble (rock)</skos:prefLabel>
          <skos:prefLabel xml:lang="de">Marmor</skos:prefLabel>
        </skos:Concept>
      </lido:termMaterialsTech>
    </lido:materialsTech>
  </lido:objectMaterialsTechSet>
</lido:objectMaterialsTechWrap>
</lido:objectIdentificationWrap>
```

termín „materiál“
(autoritní reprezentace)

termín „mramor“
(autoritní reprezentace)

textový řetězec „mramor“
(hodnota)

Uchování vazby na zdrojové datové elementy

Implementace v CMS Museion

Tisk sestavy

Dostupné sestavy

Etiketa 68 x 38mm BarCode Horizontal (TT tiskárna)

Etiketa 68 x 38mm QR code (TT tiskárna)

Etiketa kruh 35 mm QR code (TT tiskárna)

Vědecká karta A4 s obrázkem VU

Seznam VU

Štítky VU

Soupis přírůstků VU

Katalogizační karta A5 - numismatika

Náhledy sbírkových předmětů 3x4

XML Katalogizační záznam AXKAT

XML Katalogizační záznam DCMI

XML Katalogizační záznam LIDO

Kód: 1066

Výstup

Typ

Směřovat

Data do sestavy

Aktuální karta

Aktuální filtr (199)

Parametry vybrané sestavy

VYTISKNI

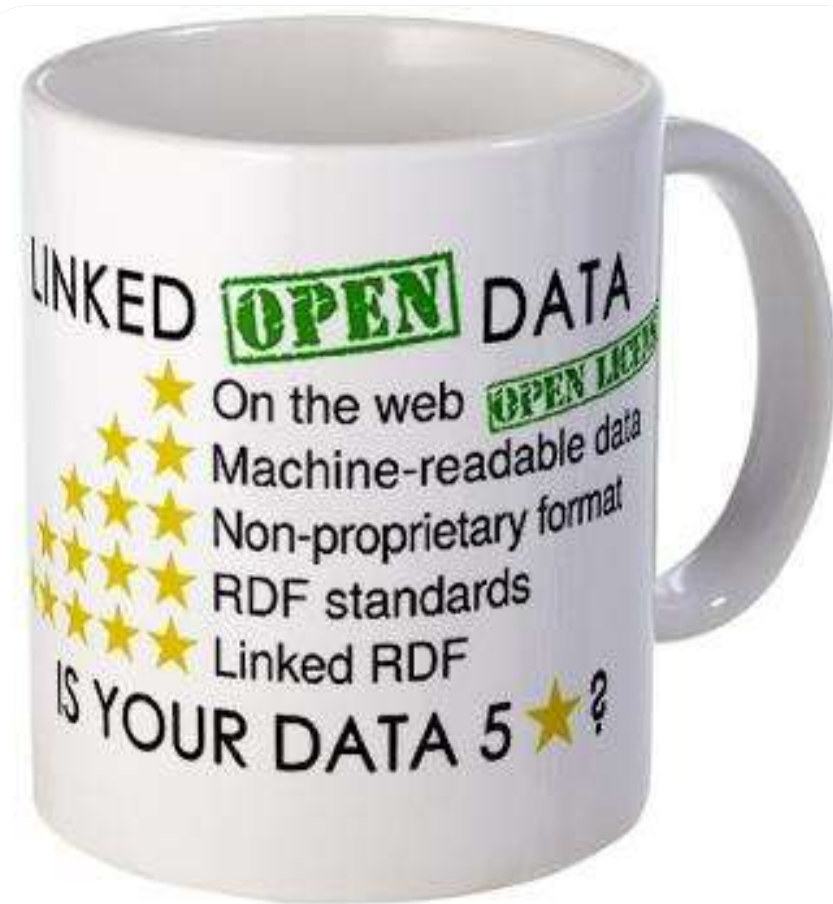
ZRUŠIT

Využití LIDO

- Export, import a výměna dat mezi různými CMS
- Publikace otevřených datových sad (LOD)
- Archivace sbírkových (meta)dat
- Předávání informací o zápůjčkách sbírek

Co dál ?

- Další zpřesnění mapování
- Import LIDO metadat
- Rozšíření o datový profil EODEM pro výměnu dat o zapůjčovaných sbírkových předmětech
- Doplnění dalších formátů pro práci s propojenými otevřenými daty (*Darwin Core?*)

David Cigánek

david.ciganek@axiell.cz

axiell

